

Domus Dordrecht

Van scepsis én opwinding naar gewenning en aanvaarding

Hoe staat het met de leefbaarheid en veiligheid rond Domus Dordrecht? Zijn de verwachtingen van vóór de opening van Domus uitgekomen een jaar na ingebruikname?

In augustus 2012 heeft Domus Dordrecht haar deuren geopend aan de Amnesty Internationalweg, ten zuiden van de Randweg Dordrecht. Dit is een beschermde woonvorm voor maximaal 24 langdurig daklozen met een verslaving. Het uitgangspunt van de gemeente Dordrecht was, en is nog steeds, dat de overlast en onveiligheidsgevoelens rond Domus niet mogen toenemen. Uit de 0-meting die wij, het Onderzoekcentrum Drechtsteden (OCD), in 2012 uitvoerden bleek dat bewoners en ondernemers hier bezorgd om waren. Om te zien hoe de leefsituatie zich ontwikkeld heeft sinds de komst van de Domus is in 2013 het onderzoek herhaald (de 1-meting).

1 Conclusies

De belangrijkste conclusies van deze 1-meting over Domus Dordrecht zijn:

- De geuite negatieve verwachtingen van vóór de opening van Domus zijn niet uitgekomen. De scepsis en opwinding in 2012 is omgeslagen in een gevoel van gewenning aan de aanwezigheid van Domus in de buurt.
- De leefbaarheid, veiligheid, overlast, buurtproblemen en saamhorigheid in de buurt is volgens omwonenden, bedrijven en instellingen sinds de komst van Domus gelijk gebleven. De meeste omwonenden zeggen geen ervaringen of problemen te hebben met de bewoners van Domus.
- Het gevoel van onveiligheid onder de omwonenden is nog steeds laag. En als omwonenden zich onveilig voelen, zijn de bewoners van Domus hier niet de oorzaak van. Naast de 'zachtere' onveiligheidsgevoelens geven de 'harde' cijfers ook een stabiel beeld weer. De opening van Domus heeft niet geleid tot meer of andersoortige meldingen bij de politie.
- Een punt van aandacht is de leefsituatie in de buurt de komende zomermaanden. In de zomerperiode kunnen de bewoners van Domus mogelijk meer naar buiten toe gaan, wat kan leiden tot een toename in de ervaren overlast. Een 2-meting kan duidelijk maken in hoeverre de overlast in de zomer toeneemt, en wat hieraan gedaan kan worden.

Figuur 1 Ligging van de Domus (rode cirkel) en de onderzoeksbuurten (blauwe lijnen)

Inhoud

1. Conclusies
2. Leefbaarheid
3. Veiligheid
4. Incidenten
5. Buurtproblemen
6. Buurtontwikkeling
7. Oordeel en ervaringen met Domus

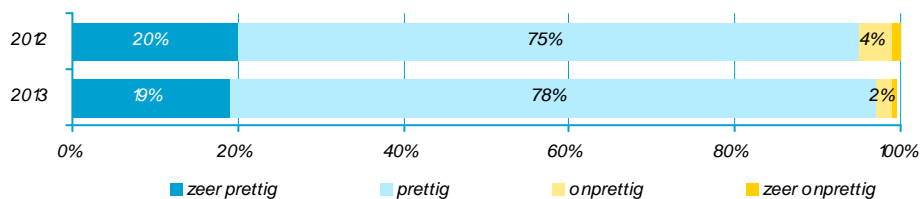
Locaties onderzoek

1. locatie Karel Lotsyweg;
2. Albert Schweitzerplaats, Sterrenburg 1-Oost en noordelijk deel Sterrenburg 1-West;
3. zuidelijk deel Sterrenburg 1-West.

2 Leefbaarheid

Vrijwel alle omwonenden zeggen nog steeds (zeer) prettig te wonen in hun buurt (97%, figuur 2). Slechts 3% vindt de eigen buurt een (zeer) onprettige buurt om in te wonen. Dit percentage is vergelijkbaar met dat van vóór de opening van Domus (5%).

Figuur 2 Wonen in de eigen buurt

Toelichting: exclusief 'weet niet/geen mening'

De meeste omwonenden wonen (zeer) prettig in hun buurt. Gemiddeld scoort de leefbaarheid in de eigen buurt een 7,3.

Voor het prettig wonen in de buurt geven de omwonenden een even hoog rapportcijfer na de komst van Domus (7,3) als daarvoor (7,4, tabel 1). Het aandeel omwonenden dat een onvoldoende geeft, is nog steeds vrij laag.

Tabel 1 Algemeen oordeel leefbaarheid in de buurt

	gemiddeld rapportcijfer	% onvoldoende (≤ 5)
2012	7,4	6%
2013	7,3	8%

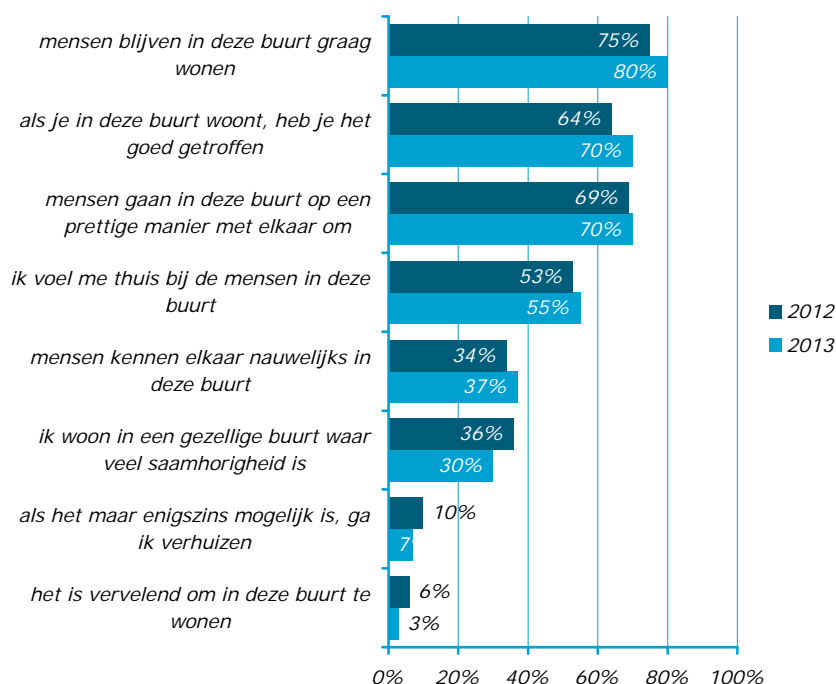
Toelichting: rapportcijfers 1 tot en met 10

Uitgesplitst naar deelgebied

Het valt op dat de bewoners in de directe nabijheid van Domus (deelgebied 1) een laag rapportcijfer geven (6,5) in vergelijking met de deelgebieden 2 (7,4) en 3 (7,6). Dit verschil zagen we vorig jaar ook (6,9 versus 7,4 en 7,6). Uit het focusgroeps gesprek blijkt dan ook dat het verschil tussen de deelgebieden niet te maken heeft met Domus, maar met overlast van jongeren rond het winkelcentrum.

Aan de omwonenden zijn verder acht stellingen voorgelegd over de buurt waarin zij wonen. Nadat Domus de deuren heeft geopend is de mening van de omwonenden rond Domus gelijk gebleven (figuur 3). De kleine verschillen in het onderstaande figuur zijn – doordat we ze berekenden op basis van steekproefonderzoek – niet statistisch significant.

Figuur 3 Stellingen over de buurt '(zeer) mee eens'

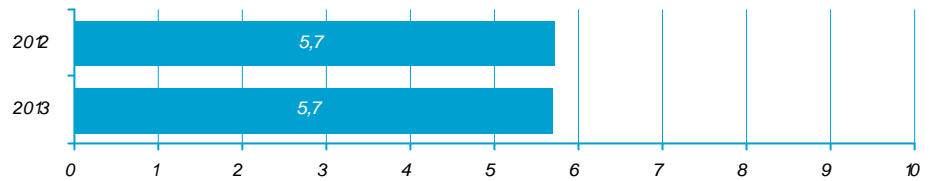
Toelichting: exclusief 'weet niet/geen mening'

De mening van de omwonenden over de buurt waarin zij wonen is in grote lijnen gelijk gebleven.

De sociale samenhang is sinds de komst van Domus gelijk gebleven.

Ten slotte is de sociale samenhang in het gebied rond Domus in kaart gebracht. Hiervoor is een schaalscore berekend op basis van vier van de acht bovenstaande stellingen (zie bijlage). Hoe hoger de score op deze schaal, hoe hoger de mate van sociale samenhang in de buurt. De sociale samenhang is sinds de komst van Domus gelijk gebleven (figuur 4).

Figuur 4 Schaalscore sociale samenhang

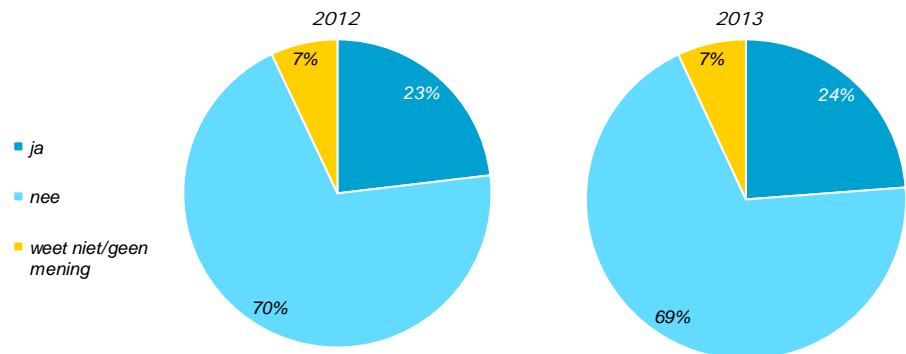

3 Veiligheid

Onveiligheidsgevoelens

Het aandeel omwonenden dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt is na de opening van Domus vergelijkbaar met dat van vóór de opening (figuur 5). Een kwart van de bewoners voelt zich wel eens onveilig.

Figuur 5 Voelt u zich wel eens onveilig in de eigen buurt?

Ook wat betreft de mate waarin men zich onveilig voelt, zien we in tabel 2 weinig verschil tussen vóór en na de komst van Domus. Van de omwonenden voelt 2% zich vaak onveilig.

Tabel 2 Mate waarin men zich onveilig voelt in de eigen buurt (%)

	vaak	soms	zelden	nooit
2012	1	19	6	74
2013	2	17	11	70

Toelichting: buiten de eigen woning, exclusief 'weet niet/geen mening'

Onveilig: 's avonds op bepaalde plekken door rondhangende jongeren

Dit jaar is een extra vraag gesteld over het gevoel van onveiligheid. Aan alle bewoners zijn twee situaties voorgelegd met de vraag of die op hen van toepassing zijn. Hierbij geeft 5% van de omwonenden aan zich vaak onveilig te voelen wanneer zij 's avonds in de buurt over straat lopen, en 2% loopt of rijdt vaak om in de buurt om onveilige plekken te vermijden.

Bij de vraag waar de bewoners zich onveilig voelen, noemen de bewoners vooral het winkelcentrum (20x genoemd), de portieken en brandgangen van flats (11x), het NS Station Dordrecht-Zuid (8x) en het Eisingahof met jongerenopvang (8x). Deze plekken komen grotendeels overeen met vorig jaar. Eén persoon noemt het complex Domus Dordrecht als onveilige plek.

Aan de omwonenden die zich wel eens op een plek in de buurt onveilig voelen, is gevraagd wat hiervan de oorzaak is. De twee meest genoemde redenen van onveiligheid zijn jongerenoverlast (19x genoemd) en slechte fysieke omstandigheden

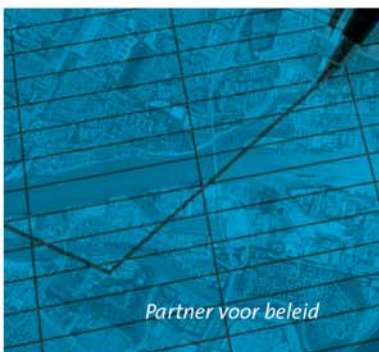
Eén op de vier omwonenden voelt zich wel eens onveilig. Voornamelijk door rondhangende jongeren, slechte straatverlichting en dichte begroeiing.

Het focusgroeps gesprek bevestigt de resultaten dat het gevoel van onveiligheid in de buurt gelijk is gebleven.

De opening van Domus heeft niet geleid tot meer meldingen bij de politie. Ook blijven de meeste type overlastmeldingen hetzelfde.

(13x). Bij fysieke omstandigheden kan gedacht worden aan slechte straatverlichting en dichte begroeiing. Een enkeling geeft criminaliteit (4x) en dronken mensen of drugsgebruik (4x) als reden op.

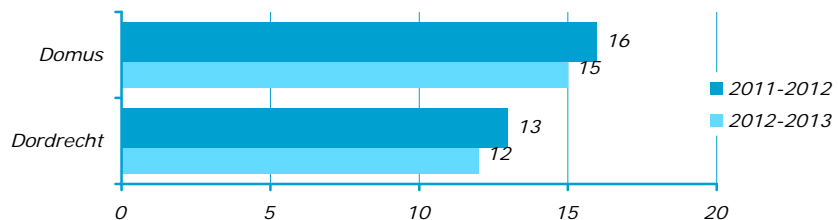
Focusgroeps gesprek
Naast het onderzoek onder de omwonenden hebben we, net als vorig jaar, een focusgroeps gesprek met de beheergroep gehouden. Deze bestaat uit omwonenden in de buurt en vertegenwoordigers van grote en kleine instellingen en bedrijven rondom Domus. Het focusgroeps gesprek bevestigt dat het gevoel van onveiligheid gelijk is gebleven. Zowel voor als na de komst van Domus voelen de bewoners zich veilig. De bezoekers van de winkels in de buurt voelen zich wat onveilig, maar dat was al voor de komst van Domus. "Dat heeft weinig met de bewoners van Domus te maken, maar alles met de jongeren die bij het winkelcentrum rondhangen". Wel blijven winkeliers en beveiligers alert wanneer een bewoner van Domus een winkel binnenstapt. "De beveiliging wordt direct gebeld en diegene wordt preventief gevolgd". Deze alerte houding blijkt vaak onterecht. "Het komt meer uit onwetendheid en onwennigheid, want er gebeurt nooit iets. Andere incidenten hebben de overhand, vooral de jongeren die rondhangen voor het winkelcentrum".

4 Incidenten en meldingen

Naast subjectieve gegevens hebben we ook de politie gevraagd naar het aantal meldingen in het gebied rond Domus.

In het jaar van de 0-meting (mei 2011 tot en met april 2012) waren er in het gebied rond Domus per bewoner iets meer meldingen dan in het jaar van de 1-meting (mei 2012 tot en met april 2013, figuur 6). De opening van Domus heeft dus niet geleid tot meer meldingen. De afname van het aantal meldingen zien we overigens ook terug in Dordrecht als geheel.

Figuur 6 Aantal meldingen per 100 inwoners

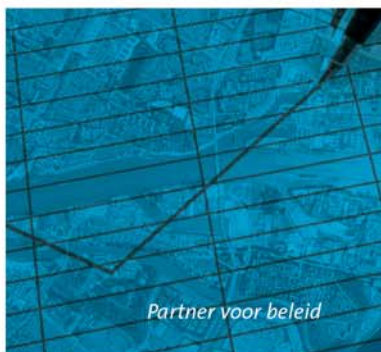
Kijken we specifiek naar de verschillende typen overlast die kunnen samenhangen met de aanwezigheid van de bewoners van Domus, dan scoort het gebied rond Domus voor en na de opening op de meeste type meldingen ongeveer hetzelfde (figuur 7). We zien een toename van het aantal meldingen rond overige overlast en drugs- en drankoverlast, maar ook een aantal typen die licht afnemen (winkeldiefstal, mishandeling en drugshandel).

In het focusgroepsgesprek komt naar voren dat de veiligheidscijfers in de buurt rond Domus gelijk zijn aan die van de rest van Dordrecht.

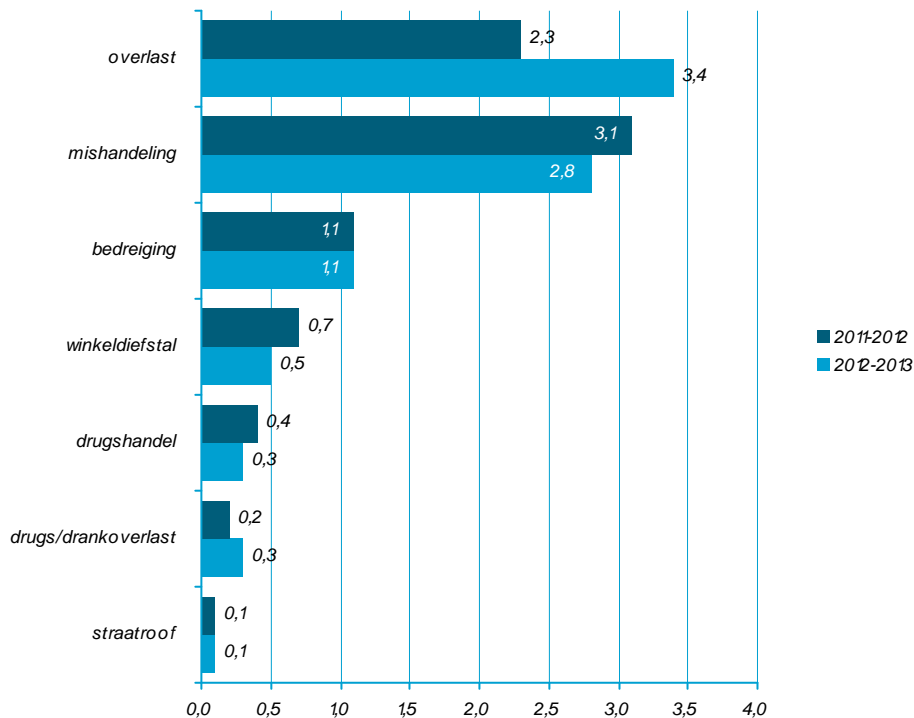

De problemen in de buurt zijn sinds de komst van Domus weinig veranderd. Rommel op straat komt het vaakst voor.

Partner voor beleid

Figuur 7 Aantal meldingen naar type, per 100 inwoners

Het focusgroepsgesprek bevestigt de bovenstaande resultaten over de meldingen. Er is weinig bijzonders aan de hand in de buurt rondom Domus. "Er zijn geen opvallende cijfers of incidenten ten aanzien van de veiligheid in de buurt in vergelijking met andere buurten in Dordrecht. Ook niet met betrekking tot de bewoners van Domus Dordrecht".

5 Buurtproblemen

Aan de omwonenden is gevraagd naar zestien verschillende buurtproblemen. In tabel 3 staat het percentage omwonenden dat aangeeft het buurtprobleem vaak te ervaren. Op het gebied van buurtproblemen zijn weinig veranderingen opgetreden. Volgens de omwonenden is nog steeds het meest voorkomende probleem rommel op straat (36%), gevolgd door hondenpoep op straat (30%) en geluidsoverlast door verkeer (24%).

Tabel 3 Mate waarin buurtproblemen zich voordoen (% vaak)

buurtprobleem	2012	2013
fysieke verloedering		
rommel op straat	35	36
hondenpoep op straat	28	30
vernietiging telefooncellen/bushokjes	12	11
bekladding van muren / gebouwen	9	8
sociale overlast		
overlast van groepen jongeren	12	10
dronken mensen op straat	2	5
drugsoverlast	6	5
mensen die op straat worden lastig gevallen	1	2
andere buurtproblemen		
geluidsoverlast door verkeer	25	24
andere vormen van geluidsoverlast	15	13
beschadiging/vernietiging aan auto, diefstal vanaf auto	10	6
fietsendiefstal	7	8
inbraak in woningen	4	6
diefstal uit auto's	3	3
overlast van dak- en thuislozen	1	3
straatroof	0	0

Toelichting: inclusief 'weet niet/geen mening'

In het focusgroepsgesprek zeggen de omwonenden met name last te hebben van parkeeroverlast en rondhangende jongeren. "Vooral rond het jongerencomplex leeft het en er zijn hangplekken op het grasveld en rond het winkelcentrum". Domus Dordrecht blijkt niet de reden te zijn dat buurtproblemen worden ervaren. "Voor de komst van Domus stond er in de buurt een discotheek, daar hadden we meer last van dan nu van Domus". Zowel de omwonenden als bedrijven en instellingen geven aan dat er nauwelijks verschil is qua buurtproblemen vóór en na de komst van Domus. Domus is wel nieuwsgierig naar hoe de zomerperiode gaat verlopen. "We zijn heel benieuwd hoe we de zomer door gaan komen. Nu hebben we redelijk stabiele cliënten, maar in de zomer verwachten we dat er iets meer conflicten tussen de bewoners van Domus onderling ontstaan".

In het focusgroepsgesprek geeft men vooral aan last te hebben van hangjeugd en parkeeroverlast. Dit was voor de komst van Domus ook al het geval.

In de directe nabijheid van Domus (deelgebied 1) komen bepaalde buurtproblemen vaker voor dan in deelgebied 2 of 3, namelijk: geluidsoverlast (anders dan door verkeer), dronken mensen op straat, overlast van dak- en thuislozen en mensen die op straat lastig gevallen worden (tabel 4). De aanwezigheid van verschillende (grootschalige) voorzieningen, zoals het ziekenhuis en de sportboulevard, kan dat deels verklaren. Er is ook een verschil ten opzichte van vorig jaar. Sinds de komst van Domus hebben bewoners in deelgebied 1 meer last van overlast door dak- en thuislozen (tabel 4). Toch voelen de mensen in deelgebied 1 zich niet vaker onveilig.

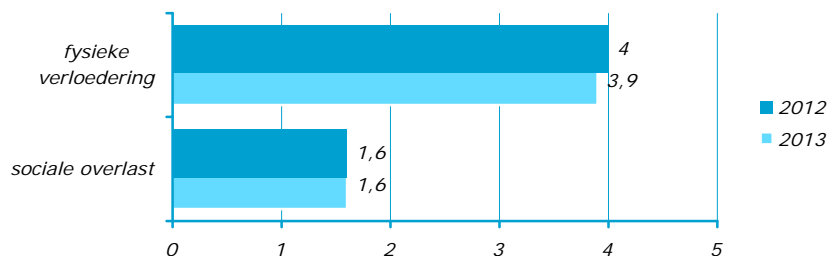
Tabel 4 Mate waarin buurtproblemen zich voordoen (% vaak)

	deelgebied 1		deelgebied 2		deelgebied 3	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
rommel op straat	55%	58%	27%	27%	36%	43%
overige geluidsoverlast	19%	31%	13%	12%	18%	9%
jongerenoverlast	20%	24%	7%	10%	15%	8%
dronken mensen op straat	12%	20%	0%	4%	1%	3%
overlast dak- en thuislozen	2%	18%	1%	3%	0%	0%
mensen worden lastig gevallen op straat	2,1%	14%	1%	0%	0%	0%

Toelichting: dikgedrukte getallen zijn significante verschillen

Ook is de fysieke verloedering en sociale overlast in de buurt in beeld gebracht. Beide zijn schaalscores waarvan de score is berekend op basis van een viertal buurtproblemen (zie bijlage). Voor deze schaalscores geldt: 'hoe hoger de score, hoe hoger de mate van ervaren verloedering of sociale overlast in de buurt'. De mate van fysieke verloedering en sociale overlast is sinds de komst van Domus gelijk gebleven (figuur 8).

Figuur 8 Schaalscore fysieke verloedering en sociale overlast

De fysieke verloedering en sociale overlast in de buurt is gelijk gebleven.

Wat zijn volgens de omwonenden de belangrijkste buurtproblemen? De top-4 ziet er als volgt uit:

Tabel 5 Top-4 belangrijkste buurtproblemen

	buurtprobleem	aantal keer genoemd
1.	rommel op straat	38
2.	geluidsoverlast door verkeer	27
3.	hondenpoep op straat	24
4.	parkeeroverlast	16

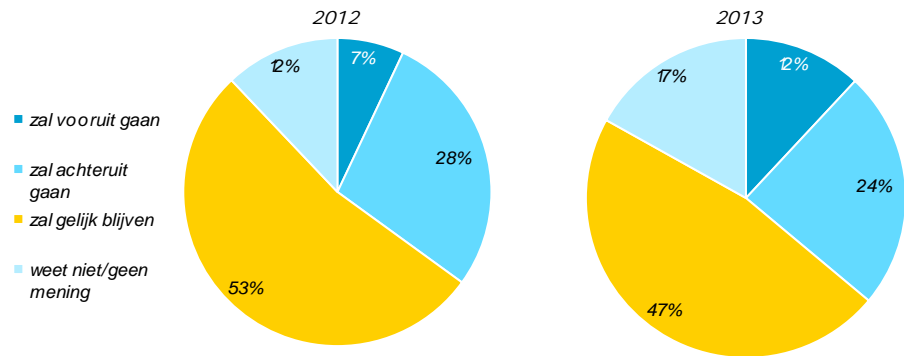
De bovenstaande buurtproblemen, die volgens de bewoners met voorrang moeten worden aangepakt, komen grotendeels overeen met vorig jaar.

6 Buurtontwikkeling

Verwachtingen

Bewoners die denken dat de buurt gelijk zal blijven hebben, net als vorig jaar, duidelijk de overhand (figuur 9). Een kwart van de bewoners denkt dat de buurt achteruit zal gaan.¹ Dit aandeel is gelijk aan de vorige meting. Ruim één op de tien bewoners is positief ingesteld en verwacht dat de buurt vooruit zal gaan (12% versus 7% in 2012).

Figuur 9 Algemene verwachting over de buurt

Net als vorig jaar kijken omwonenden optimistisch naar de toekomst.

Waarom denkt men dat de buurt vooruit of achteruit zal gaan? De meeste bewoners die een achteruitgang verwachten, geven als reden op dat er steeds meer verloop is in de buurt. Er komen steeds meer andersoortige mensen in de buurt wonen en het gevoel van saamhorigheid neemt af (19x genoemd). Domus Dordrecht wordt door vier bewoners genoemd. Dat is minder dan vorig jaar (12x).

De bewoners die denken dat hun buurt vooruit zal gaan, noemen vooral het opknappen van woningen en de komst van nieuwe accommodaties (woningen, voorzieningen) als reden (13x genoemd).

In de directe nabijheid van Domus (deelgebied 1) zijn de omwonenden het meest optimistisch: ruim vier op de tien bewoners denken dat hun buurt vooruit zal gaan. In deelgebied 2 is dit 6% en in deelgebied 3 16%. Deze verschillen komen grotendeels overeen met vorig jaar, hetzij de verwachtingen dit jaar positiever zijn. Dit heeft er mogelijk mee te maken dat in deelgebied 1 de meeste ontwikkelingen (bijvoorbeeld qua voorzieningen) plaatsvinden.

Zeven op de tien omwonenden hebben geen plannen om te verhuizen uit de buurt.

Verhuisgeneigdheid

Het stabiele beeld van de bewoners qua verwachtingen vertaalt zich in een kleine mate van verhuisgeneigdheid.² Zeven op de tien omwonenden blijven gewoon zitten waar ze zitten. Slechts 5% zegt zeker te gaan verhuizen en twee op de tien bewoners misschien.

Bewoners van deelgebied 1 zijn het meest optimistisch over de toekomst, maar zeggen het meest te willen verhuizen (42% ja zeker/misschien) in vergelijking met deelgebied 2 (26%) en deelgebied 3 (15%). In deelgebied 1 is waarschijnlijk altijd meer doorloop geweest dan in de andere twee deelgebieden.

Wat zijn zoal de redenen om te verhuizen? Veelal voldoet de woning niet meer (37%, figuur 10) of bevat de buurt niet meer (20%). Bij de optie 'anders' worden verschillende antwoorden genoemd, waaronder een verslechterde financiële situatie

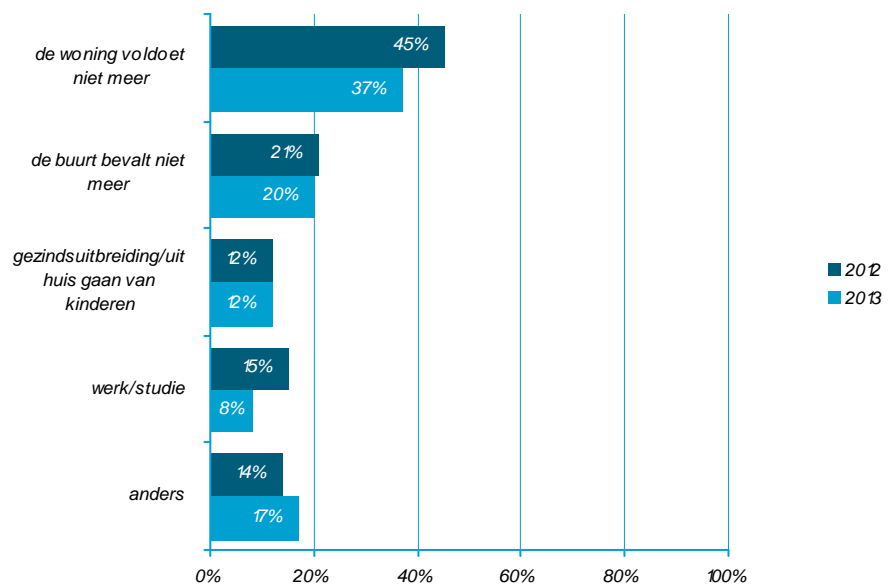
¹ We hebben deze vraag gesteld voordat we gingen op Domus, zodat men bij het beantwoorden van de vragen niet gestuurd zou worden.

² We zien hierbij geen verschil tussen omwonenden die denken dat de buurt vooruit zal gaan en degenen die verwachten dat de buurt achteruit zal gaan.

Omwonenden willen veelal verhuizen omdat de woning niet langer aan hun eisen voldoet. Domus Dordrecht is niet als reden genoemd om te gaan verhuizen.

(3x genoemd) en de sloop van de eigen woning (3x). Domus wordt als reden niet specifiek genoemd.

Figuur 10 Redenen om te verhuizen

Toelichting: % van omwonenden die aangeven zeker of misschien te verhuizen

7 Oordeel en ervaringen met Domus

Bekendheid

Ruim vier op de tien omwonenden (43%) geven aan bekend te zijn met Domus. Dit is weinig aangezien in 2012 de meerderheid van de omwonenden (82%) op de hoogte was met de komst van het hostel aan de Amnesty Internationalweg. De helft van de omwonenden die bekend is met Domus heeft wel eens één of meerdere bewoners van Domus gezien (55%). De open dag van Domus Dordrecht op 4 oktober 2012 heeft 7% van de omwonenden bezocht.

In het focusgroepsgesprek komt naar voren dat de naamsverandering van 'hostel' in 'Domus' in een vrij laat stadium plaatsvond. De term 'Domus' is hierdoor mogelijk minder bekend onder omwonenden. Anderen geven aan dat bewoners en bedrijven nu minder bezorgd zijn om Domus dan vorig jaar, waardoor Domus momenteel minder leeft onder de mensen. Alle aanwezige bewoners, bedrijven en instellingen zeggen de bewoners van Domus een keer gezien te hebben. "Sommige gezichten zien we vaker". Wel is er weinig persoonlijk contact. "Soms zie je ze lopen richting het winkelcentrum, maar het zijn meer passanten. Ik maak er geen praatje mee".

Vier op de tien omwonenden zeggen bekend te zijn met Domus Dordrecht. Dit percentage zou mogelijk hoger zijn als de naamsverandering van 'hostel' in 'Domus' in een eerder stadium had plaatsgevonden.

Ervaringen

Van de omwonenden die bekend zijn met Domus (138 personen) geven 18 personen aan wel eens overlast te hebben ervaren van de bewoners van Domus (13%). Het gaat dan meestal om het vragen van geld (5x), dronkenschap (3x) of het maken van lawaai (3x).

Tijdens het focusgroepsgesprek zeggen de omwonenden, bedrijven en instellingen weinig overlast te ervaren van de bewoners van Domus. "Soms zie ik wel eens een bewoner van Domus lopen. Een enkeling vraagt om geld, maar dat resulteert nooit in agressie of iets". Toch begrijpen de bedrijven en instellingen dat sommige personen overlast ervaren van Domus. "Het is meer de houding van mensen. De ene reageert op de vraag 'ik wil geld hebben' nonchalant, en de ander schrikt ervan. Het levert in ieder geval geen gevaar op".

Het focusgroeps gesprek bevestigt de resultaten dat omwonenden, bedrijven en instellingen weinig overlast ervaren van de bewoners van Domus Dordrecht. Als zij overlast melden, zijn zij tevreden met de reactie van Domus en de (re)acties van de politie.

De ervaren overlast is niet altijd bij Domus gemeld. Slechts twee van de achttien personen hebben de overlast gemeld. Hiervan is één persoon ontevreden over de reactie van Domus op de melding, terwijl de ander wel tevreden is maar tegelijkertijd aangeeft dat de overlast sinds de melding niet is afgenomen. Aan de omwonenden die bekend zijn met Domus, maar die nooit overlast hebben ervaren of hebben gemeld, is gevraagd of zij weten hoe zij contact kunnen opnemen met Domus. Eén derde van de omwonenden zegt dit te weten, en twee derde dus niet.

In het focusgroeps gesprek komen verschillende succesfactoren rond Domus naar voren. Zowel de omwonenden als de bedrijven en instellingen zijn tevreden met de reactie van Domus op de meldingen. Een omwonende zegt: "Ik kan altijd bellen of e-mailen als er iets is. Zij bieden een luisterend oor". Ook bedrijven en instellingen zijn positief over de communicatie met Domus: "Wij hebben een goede band met Domus. Wanneer je belt wordt de melding serieus genomen". De politie heeft ook een korte lijn met Domus. "Wanneer er een incident is, grijpt de politie meteen in". Naast de goede contacten met Domus noemt de beheergroep nog een succesfactor. "Het complex staat op een goede locatie. Er zijn niet heel veel omwonenden hier. Het is fijn dat bewoners er niet meteen bovenop zitten, zodat we de ruimte krijgen om zaken goed aan te pakken". Domus noemt ten slotte dat ook de kunde van het team er mogelijk voor heeft gezorgd dat er minder incidenten zijn dan verwacht.

Effect op de buurt

Aan de omwonenden die bekend zijn met Domus is ten slotte specifiek gevraagd naar het effect van Domus Dordrecht op de buurt. De meeste omwonenden vinden dat de leefbaarheid (58%), veiligheid (52%), overlast (52%) en saamhorigheid (57%) in de buurt niet veranderd is door de komst van Domus (tabel 6). De geuite negatieve verwachtingen van vóór de opening, op het gebied van veiligheid, overlast en leefbaarheid, over Domus in 2012 zijn niet uitgekomen. Overigens is het aandeel omwonenden dat het niet weet of geen mening heeft over deze vraag vrij groot (ongeveer een derde). Veel bewoners geven aan geen ervaringen of problemen te hebben met de bewoners van Domus. De scepsis van vóór de opening van Domus lijkt te zijn omgeslagen in een gevoel van gewenning aan de aanwezigheid van Domus Dordrecht.

Tabel 6 Verwachtingen over de Domus (%)

	toename		gelijk		afname		wn/gm		saldo	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
leefbaarheid	6	2	34	58	34	8	26	32	-28	-6
veiligheid	6	2	26	52	45	11	23	35	-39	-9
overlast	40	7	20	52	14	8	26	33	+26	-1
saamhorigheid	5	3	43	57	17	5	35	35	-12	-2

Toelichting: het saldo is het percentage toename minus afname

De meeste omwonenden vinden dat de leefbaarheid, veiligheid, overlast en saamhorigheid in de buurt gelijk is gebleven. De scepsis in het begin is omgeslagen in aanvaarding van Domus.

Het focusgroeps gesprek bevestigt de resultaten van het onderzoek dat de bezorgdheid van omwonenden, bedrijven en instellingen omtrent Domus niet is uitgekomen. In eerst instantie lieten zij zich negatief uit over de komst van Domus. De winkeliers zeiden bijvoorbeeld: "We dachten dat de criminaliteit zou toenemen en dat bezoekers zouden wegblijven. Beide veronderstellingen zijn niet uitgekomen. De angst bleek onterecht". Ook bij de politie zijn de geuite verwachtingen niet uitgekomen. "Onze ervaring is dat als je zulke heftige, complexe doelgroepen bij elkaar zet, dat er meer overlast in de buurt komt. Het valt ons reuze mee". Domus is opgelucht met deze reacties en resultaten. "De verwachtingen waren negatiever. Men was bang en sprak over termen als 'spuiten', 'drugsdealers' en 'autodiefstal'. Nu is het ergste bericht dat je hoort: er is wat geluidsoverlast en af en toe een bewoner die om een euro vraagt.

Onderzoekcentrum
Drechtsteden

Van de 750 omwonenden die benaderd zijn, vulden 328 personen de vragenlijst in. Dit is een goede respons van 44%.

Er zijn ook minder incidenten dan verwacht. Dat is fijn. Nu moeten we de ingezette lijnen doorzetten". Domus en de omwonenden noemen ook nog een aandachtspunt: de betrokkenheid van de bewoners van Domus bij de buurt. "We kijken uit naar de mogelijkheden dat de bewoners van Domus iets teruggeven aan de buurt, bijvoorbeeld door middel van het groen beheren (een 'cleanteam'). We hadden de bewoners van Domus graag sneller de buurt in willen krijgen, maar dat is heel moeilijk. Nu ligt onze prioriteit om de bewoners een dagritme te laten ontwikkelen. Dan komt de volgende stap. De volgende fase".

Onderzoeksopzet

Om de resultaten van het onderzoek rondom Domus door de tijd heen te kunnen vergelijken (0-meting met 1-meting) is het belangrijk om de opzet van het onderzoek hetzelfde te houden. Ook dit keer is een vragenlijst uitgezet onder een deel van de omwonenden. We benaderden 750 personen die wonen rondom Domus, in elk onderzoeksgebied 250 personen. Zij hebben een brief van de gemeente Dordrecht ontvangen met het verzoek om aan het onderzoek deel te nemen door op internet een vragenlijst in te vullen. Op verzoek stuurden we een schriftelijke vragenlijst op. Ter bevordering van de respons hebben we tweemaal een herinneringsbrief gestuurd, waarbij de tweede keer een schriftelijke vragenlijst is bijgevoegd. In totaal vulden 328 personen de vragenlijst in. Dit is een goede respons van 44% (in 2012 was dit 42%). We hebben de verkregen data herwogen naar leeftijd en deelgebied, zodat de uitkomsten representatief zijn voor alle omwonenden in het onderzoeksgebied. Daarnaast hebben we ook dit jaar een focusgroeps gesprek met de beheergroep gehouden (o.a. omwonenden en vertegenwoordigers van grote en kleine instellingen en bedrijven rondom Domus). Tevens analyseerden we de incidentenregistratie van de politie.

drs. L.M.A. Bastiaansen, dr. B.J.M. van der Aa en drs. S.A.W. van Oostrom-van der Meijden, juli 2013

Postbus 619
3300 AP Dordrecht

(078) 770 39 05

ocd@drechtsteden.nl
www.onderzoekcentrumdrechtsteden.nl

Partner voor beleid

Bijlage Uitleg begrippen

Schaalscore sociale samenhang

De schaalscore van 'sociale samenhang' is een samengestelde score van een aantal vragen. Hoe hoger de score op deze schaal, hoe beter de kwaliteit van de sociale woonomgeving wordt ervaren. De indicator bestaat uit antwoorden op de volgende stellingen:

- de mensen kennen elkaar in deze buurt nauwelijks;
- de mensen gaan in deze buurt op een prettige manier met elkaar om;
- ik woon in een gezellige buurt waar veel saamhorigheid is;
- ik voel me thuis bij de mensen die in deze buurt wonen.

Schaalscore fysieke verloedering (% veel overlast)

De schaalscore van 'fysieke verloedering' is een samengestelde score van een aantal vragen. Voor deze schaalscore geldt: 'hoe hoger de score, hoe hoger de mate van ervaren fysieke verloedering in de buurt'. Optelling van het antwoord 'komt vaak voor' op de vragen:

- overlast van rommel op straat;
- vernieling van straatmeubilair;
- bekladde muren of gebouwen;
- hondenpoep op de stoep.

Schaalscore sociale overlast (% veel overlast)

De schaalscore van 'sociale overlast' is een samengestelde score van een aantal vragen. Voor deze schaalscore geldt: 'hoe hoger de score, hoe hoger de mate van ervaren sociale overlast in de buurt. Optelling van het antwoord 'komt vaak voor' op de vragen:

- dronken mensen op straat;
- drugsgebruik of drugshandel;
- mensen in de buurt worden op straat lastiggevalen;
- overlast door rondhangende jongeren.